

[Knud Thomsen.]

kendes det klart, at nyskabelser inden for teknologien tidligere var resultatet af enkelte forskeres, opfinderes og konstruktørers indsats, medens tendensen er gået stærkt i retning af, at udviklingen nu præges af systematisk, videnskabeligt forsknings- og udviklingsarbejde i industriens tjeneste. Der gøres opmærksom på, hvordan de meget store industrigrupper i de store lande har overlegne muligheder over for det lille land og dets industri. Det er så rigtigt, som det er sagt. Jeg vil gerne fremhæve dette i forventning om det forslag til ændring af patentloven, der vel fremsættes om nogle uger, og som for så vidt ikke vedrører dette.

Ved den kommende ændring i patentloven vil man dels foretage en kraftig udvidelse af det patenterbares område, dels gennemføre en nordisk ordning, hvorved man hurtigt og billigt kan opnå patent i de fire nordiske lande ved at ansøge om patent i ét af dem. Når man nu erkender rigtigheden af det, der er sagt i bemærkningerne, nemlig at det er de store industrier, deres teamwork, deres kapital, deres systematiske videnskabelige forsknings- og udviklingsarbejde, der også leder til patentering, kan jeg kun sige, at det forslag til patentlov, som handelsministeren formentlig vil fremsætte om nogle uger, og som jeg har kendt til i mere end 10 år, vil vække uhyre glæde i industrien i England, Tyskland, Frankrig, USA, Schweiz og en række andre lande, idet det simpelt hen vil gøre det muligt billigere og i større grad for de store industrigrupper, der er samlet i disse lande, at blokere det nordiske patentmarked. Så meget om dette.

Vi ser som sagt med velvilje på lovforslaget; jeg har megen tillid til det arbejde, der udgår fra forskningsrådet, og tillid til, at undervisningsministeren har omsat tanker i et udmærket og brugbart lovforslag.

Loven skal træde i kraft den 1. april 1967, og i fremsættelsen henvises der til finansåret 1966-67; der er en lille lapsus dér, som jo kan ske ved trykningen. Lovteksten er i øvrigt rigtig i denne henseende dér.

Jeg har med megen interesse studeret principperne med hensyn til risikodelingen ifølge § 7 og mener, at de er gode og sunde. Jeg må gøre opmærksom på, at forskningsresultater jo er en vanskelig vare: de kan

ikke uden videre pakkes i en pose og sælges eller beholdes. Hvis en virksomhed har haft et forskningsarbejde i gang, f. eks. jfr. den foreslåede ordning, og opgiver at udnytte det, vil der indtræde en vis selvrisiko, som var aftalt på forhånd eller langs vejen; det er også all right, og dermed er disse resultater til forskningsrådets fri anvendelse. Men man må aldrig glemme, at når det drejer sig om forskning, er den udført af mennesker, og det team, den gruppe, der i virksomheden har arbejdet med det pågældende, i dette tilfælde negative forskningsresultat, har den viden i deres besiddelse; der kan være tændt en gnist under udviklingsarbejdet, som vel medførte, at dette i sig selv endte negativt, men gnisten kan gå videre; man kan ikke tage de resultater, der måtte være opnået, tilbage.

Jeg synes altså, at man har fundet en udmærket form i § 7 til denne risikodeling, men det ville måske være rigtigst, at vi i et meget kort og for vort vedkommende velvilligt udvalgsarbejde så på lovforslaget og fik lejlighed til at drøfte det lidt nærmere; det er jo en nyskabelse med en anden forvaltningsform, end vi er vant til. Så vidt jeg kan se, må administrationen, der jo skal have fælles sekretariat med både forskningsrådet og det teknisk-videnskabelige fond, kunne udføre en hel del af dette arbejde; en bestyrelse på 3-5 medlemmer synes vi også er rimeligt, og objekterne bliver jo temmelig store, således at det ikke skulle være et utal af henvendelser, der skal behandles.

Vi kan altså tilsige en forsigtig velvillig behandling af lovforslaget og ville gerne have lejlighed til udvalgsarbejde med det.

Else-Merete Ross: Ministeren har i bemærkningerne til lovforslaget givet en udførlig forklaring på, hvorfor det er ønskeligt at oprette en lånefond for erhvervsforskning. Jeg skal ikke spilde tiden med yderligere argumentation for oprettelsen af denne lånefond, men indskrænke mig til at sige, at det radikale venstre kan anbefale lovforslaget.

Morten Lange: Det foreliggende lovforslag sigter på at fremme den teknisk-videnskabelige forskning i de afsnit, hvor den er mest intimt forbundet med resultaternes